

dődne, alázatos köszönetmondás azért, hogy habár a világ „teljes és egész nélkülüm”, „látni engedte magát valóban”. A bolygó látványának vagy látomásának megjelenítése, emberi, személyes vetületének érzékeltetése helyett grammatikailag (itt is és többnyire más versekben is) jelen lévő én szólal meg. A közvetítettség helyett a közvetlenség tapasztalható – a tapasztalati világnak az a gazdagsága, színessége és mozgalmassága, amelyik legelőbb az igék halmozásában mutatkozik meg. Fák, gépek, harcok, városok, vágyak „ragyognak, borulnak, élednek, omolnak – / romra rakott tető a holnap” – közelít a vers a szentenciák bölcsessége és határozottsága felé, hogy az „állandó csupán a változás meg én” kijelentésétől ismét a tanítás, vonzás, taszítás és fénybe vonás igéiig jusson el. Másutt, persze, az állandóan változó énről beszél. Hogy próbált lenni az egyik nap ateista, a másikon istenhívő, s hogy nem volt különbség – csak ő (*A hézag*). Hogy volt „már máig annyiféle” (Ó). Mindegyre ahhoz a Szabó Lőrinc-i életfelfogáshoz közelít, amelyik szerint az ember „igaz egész” csak ellentéteivel együtt lehet. S nem ahhoz a másikhoz, hogy meg kell ismerni minden emberit, ha üdvözít, ha pokolra taszít – a pokoljárás mégsem mókabercinek való. Hiszen a sajoj igének, mint tájszónak is, az a jelentése, hogy csillog, ragyog,

Mirkus Béla

